

Nagyböjt II. vasárnapja – 2012. március 4. – B év

Ágynak esett és rövid betegeskedés után haldokolni kezdett a király leghűségesebb szolgálója, aki negyven éven át leste az uralkodó minden kívánságát. A király sírva térdelt a szolga halálos ágya mellett. „Mondd el, mi az utolsó kívánságod! Mindent megadok, amit csak kérsz, hiszen nálad jobb emberem soha nem volt, és félek, nem is lesz!” A szolga csak nehezen, suttogva tudta már kipróbálni a választ: „Azt kérem, csak toldd meg az életemet egyetlen nappal! Csupán egyetlen nappal!” A király lesújtottan felelte: „Nem, ezt nem tudom megtenni! Erre senki nem képes, egyedül az Isten.” „Hát igen – suttogta a szolga – későn jöttem rá, hogy Istent kellett volna legalább annyira hűségesen szolgálnom, mint téged! És ezért te sem haragudhattál volna meg, felséges királyom!”

Elborzadva olvassa, hallgatja az ember a mai olvasmány szavait! Még ha tudjuk is, hogy Ábrahámnak a végén nem kellett feláldoznia a fiát, mégis rettenetesnek tartjuk már magát a próbatételt is! Valami szörnyű játéknak, ami azért mégiscsak túlzás! Igen, ezt gondolják sokan. Vajon Ábrahám is ezt gondolta? Tudjuk jól a választ, s bizony megdöbbenőnek tartjuk Ábrahám döntését: minden fanatizmuson túlmenő, szinte örült döntésnek. Hiszen Ábrahám gyakorlatilag már feláldozta a fiát, ha végül a kést nem is kellett belemártania. Szándékában, érzelmeiben, élete szinte minden dimenziójában már végbement az áldozat. Morbidnak tarthatjuk talán, de azért érdemes feltenni a kérdést, ha már egy ilyen súlyos döntésről van szó: nem az van-e inkább, hogy Ábrahám másképp látott valamit? Jobban ismerve és szeretve nálunk az Istent, nem nevezhető-e valamiképp mégis érthetőnek a döntése?

Természetesen tudjuk jól, hogy a kereszténység és a zsidóság Istene nem kér tőlünk, emberektől emberáldozatot, sőt súlyosan elítéli azt. Legalábbis abban az értelemben, hogy mi ölünk meg ártatlan (vagy akár nem ártatlan) más személyeket azért, hogy a mi kéréseink teljesüljenek, a mi bűneink bocsánatot nyerjenek stb. Sőt azt is tudjuk, hogy nem akar tőlünk elvenni semmit, amire szükségünk van, ami a boldogságunkat szolgálja. Ugyanakkor az áldozat mégsem értelmetlen és elvetendő a keresztény hitben sem. Amint a szentleckében olvastuk, azt az áldozatot, amit végülis Ábrahámtól nem kért az Isten, Ő maga minden további nélkül meghozza: „Saját Fiát sem kímélte értünk, hanem mindnyájunkért áldozatul adta.” Ha Isten nem akar elvenni semmit tőlünk, ha nincs szüksége semmire tőlünk, akkor mi értelme az áldozatnak?

A bűnbeesett embernek van szüksége rá: az embernek, akit a bűnei, gyengeségei miatt csak úgy lehet hűségesen, kitartóan szeretni, ha fájdalmat, lemondást is vállalunk érte. Amióta az ember elbukott, azóta a kapcsolatait nem csak öröm, hanem egyúttal szenvedés is jellemzi. Vajon él-e akár egyetlen olyan férj vagy feleség, akinek ne kellett volna már súlyos fájdalmakat kiállnia a házastársáért vagy a házastársától? Él-e akár egyetlen olyan gyermek, aki ne jelentett volna olykor súlyos terhet a szüleinek, vagy fordítva? Van-e olyan hosszú távú barátság vagy szerelem, amelyet meg ne keserített volna olykor mind a másik, mind a magunk tökéletlensége? Igen, hűséges, kitartó szeretetkapcsolat nem létezik áldozat nélkül, lemondás nélkül. Nem Isten akarta és alkotta ezt így: az ember bűnben elbukott természete teszi nehezzé a kapcsolatokat. Azonban éppen a szeretet által értelmet is nyer az áldozat: megtermi a maga boldogító gyümölcsét, amely megmarad az örök életre. Krisztus értünk feláldozott élete a bűneink bocsánatát és az örök boldogságot nyerte meg nekünk. Ő felvállalt minden sebet, fájdalmat, amit a bűn okozott és valaha is okozni fog. Benne maga az Isten lett áldozattá értünk, miattunk, általunk. Minden szeretetből felvállalt emberi áldozat Jézus megváltó művébe kapcsolódik bele: segíti a másik ember üdvösségét és saját üdvösségünket is. Itt a földi életben is sokak megváltozását, megjavulását idézte már elő az őket szerető embertársaik türelme, kitartása, szenvedést is elfogadó odaadása.

Egyébként a bűn miatt halállal és pusztulással megjelölt világban az ember így is, úgy is áldozattá válik. Nem szeretünk erre gondolni, de attól ez még nem kevésbé igaz. Földi életünk

lassan fölemésztődik: a kérdés csak az, van-e értelme az áldozatunknak, vagy pedig nincs? Szolgálja-e a magunk és a mások örök jövőjét, boldogságát, vagy pedig értelmetlen elmúlás? Pálhegyi Ferenc „*Körkép, korkép, kórkép*” című könyvecskéjében szemléletesen értekezik a mai ember „isteneiről”, akiknek oltárain nagyon is komoly áldozatokat mutat be. Van, aki a becsületét áldozza fel a karrier, a hatalom vagy a gazdagság istenének oltárán. Van, aki az egészségét áldozza fel a kényelem, a luxus oltárán. Mások a családjukat, igenis, hogy éppen a gyermekeiket, a feleségüket, férjüket, öreg szüleiket áldozzák fel ugyanezen istenek valamelyikének vagy mindegyikének. Talán nem a kést mártják a testükbe, csak éppen nem törődnek velük, nem nevelik őket, nem gondozzák őket, engedik rossz útra sodródni stb.

Ha Jézussal együtt szeretve kitartunk az azokkal való kapcsolatban, akik fájdalmat is okoznak nekünk, ha hordozzuk a terheiket, s ebben a hűséges áldozatvállalásban emésztődünk fel, akkor a Megváltó keresztjét cipeljük mi is, és mind embertársaink, mind saját magunk örök üdvösségét szolgáljuk. Akkor pedig majd a mi küzdelmekben megkopott ruhánk is fényes fehérre változik, a mi fájdalomtól barázdált, könnytől maszatos arcunk is felragyog, ahogyan a szenvedésre készülő, de általa megdicsőülést nyerő Jézus égi fényessége megnyilvánult a kiválasztott apostolok előtt. A színeváltozás jelene és az a béke, ami az Pétert és társait eltöltötte, már a célba érés, a beteljesülés előíze volt: „Uram, jó nekünk itt lennünk.” Pedig a szenvedés még előttük állt: Jézus előtt, az apostolok előtt. Azonban a megdicsőülés élménye erősíti a szívüket: a végszó nem a szenvedés és a halálé, hanem a feltámadásé és az örök életé. Az áldozat nem értelmetlen, hanem üdvösséget hozó lehet, ha nem másokat áldozunk fel, hanem szeretetből önmagunkat.